

Tlf: 46 37 30 33
roskilde@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Ringstedvej 18
DK-4000 Roskilde
CVR-nr. 20 22 26 70

SLAGELSE KOMMUNE
REVISIONSBERETNING NR. 2
SIDE 9 - 19
LØBENDE REVISION 2017
DELBERETNING FOR REGNSKABSÅRET 2017

1	INDLEDNING	9
2	REVISIONENS BEMÆRKNINGER	9
2.1	Generelt	9
2.2	Revisionens bemærkninger	9
2.2.1	Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger	10
3	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	10
3.1	Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn (Alias kasse- og regnskabsregulativ) ...	10
3.2	Bilagsbehandling, funktionsadskillelse og interne kontroller	11
3.3	Beholdningseftersyn og gennemgang af udvalgte balanceposter	11
4	REVISIONSMÆSSIG GENNEMGANG AF IT-SIKKERHEDEN	12
5	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	13
5.1	Forretningsgange og sagsrevision	13
5.2	Vederlag m.v. til politikere	14
6	JURIDISK-KRITISK REVISION OG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)	14
6.1	Generelt	14
6.1.1	Formål.....	15
6.1.2	Revisionens omfang og udførelse	15
6.1.3	Konklusion	15
7	REVISION AF DE SOCIALE OMRÅDER MED STATSREFUSION	16
7.1	Generelt	16
7.1.1	Formål.....	16
7.1.2	Revisionens omfang og udførelse.....	16
7.2	Forretningsgange m.v.	16
7.2.1	Forretningsgange.....	16
7.3	Personsager	17
8	NYE REGLER I EU-PERSONDATAFORORDNINGEN	19

Til Slagelse Byråd

1 Indledning

I henhold til Lov om Kommunernes Styrelse og revisionsregulativet for Slagelse Kommune, afgives hermed beretning om revisionsarbejdet vedrørende 2017, udført indtil januar 2018.

Revisionen udføres ved stikprøver med det formål at vurdere og efterprøve, om interne forretningsgange og kontrolsystemer fungerer hensigtsmæssigt og betryggende. Endvidere vurderes og efterprøves det, om kommunens dispositioner vedrørende regnskabsmæssige forhold m.v. er i overensstemmelse med byrådets bevillinger og øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

I forbindelse med revisionen skal det vurderes, om udførelsen af byrådets og udvalgenes beslutninger, og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender, er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om tiltrædelse pr. 9. april 2018, beretning om revisionsaftale (beretning nr. 1).

Revisionen i den anførte periode har omfattet de områder, der er omtalt i denne beretning.

Vi gør opmærksom på, at revisionen for regnskabsåret 2017 først er afsluttet, når vi har revideret årsregnskabet og har afgivet revisionsberetning herom.

2 Revisionens bemærkninger

2.1 Generelt

Revisionsbemærkninger, der skal behandles af Byrådet og fremsendes til tilsynsmyndigheden, er anført under afsnit 2.2.

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabets poster ikke er i overensstemmelse med Byrådets beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom
- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt

2.2 Revisionens bemærkninger

Den udførte revision har givet anledning til følgende bemærkninger:

De sociale områder med statsrefusion, sagsbehandling

Det er vores vurdering, at sagsbehandlingen på det sociale område, på flere sagsområder ikke fuldt ud har levet op til lovgivningens bestemmelser, idet vi på flere områder har konstateret mangler ved sagsbehandling. Manglerne kan primært henføres til manglende løbende opfølgning i sagerne, herunder manglende rettidighed på afholdelse af individuelle samtaler, ligesom vi har konstateret utilstrækkelig

journalføring af de afholdte samtaler med borgerne, og i nogle tilfælde er journaliseringen sket op til 1 måned efter samtalen er afholdt.

Det drejer sig om følgende sagsområder:

- Sygedagpenge
- Kontanthjælp
- Jobafklaring
- Ressourceforløb

På sygedagpengeområdet har vi derudover konstateret manglende begrundelse i sagen i de tilfælde hvor samtalerne med borgeren ikke er afholdt som personlig samtale, hvilket er hovedreglen.

I sagerne vedrørende jobafklaring har vi derudover konstateret, at forelæggelse af sagen for Rehabiliteringsteamet i de udvalgte sager i alle tilfælde er sket for sent, og i sagerne vedrørende Ressourceforløb var der mangler i forhold til indsatsplanerne.

Vi anser de konstaterede fejl som væsentlige for sagsbehandlingen, idet vi vurderer, at fejlene og manglerne kan have betydning for den enkelte borgers retssikkerhed.

Ledelsen af området oplyser, at det vurderes, at de konstaterede fejl - i overvejende grad - kan henføres til følger af afskedigelserne i foråret og de efterfølgende organisationsændringer. I forbindelse med tilrettelæggelsen af nye arbejdsgange mv. påser jobcentret, at der foretages de nødvendige tilpasninger.

Det henstilles, at de iværksatte initiativer følges tæt med henblik på at øge kvaliteten i sagerne, samt at Byrådet løbende orienteres om effekten heraf.

2.2.1 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved revisionen har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger.

Der er ikke afgivet revisionsbemærkninger i den seneste revisionsberetning fra EY.

3 Regnskabsføring og interne kontroller

3.1 Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn (alias kasse- og regnskabsregulativ)

Vi har gennemgået Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn for Slagelse kommune (alias Kasse- og regnskabsregulativ), og herunder vurderet om regulativet beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen m.v. udøves i praksis.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn for Slagelse kommune i fornødent omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

I de følgende afsnit har vi efterprøvet, om konkrete og væsentlige dele af Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn for Slagelse kommune, fungerer i praksis.

3.2 Bilagsbehandling, funktionsadskillelse og interne kontroller

Vi har valgt at sætte fokus på, om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i Regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn for Slagelse kommune.

Reglerne indeholder følgende grundlæggende regler for den elektroniske bilagsbehandling i kommunen:

- Der er individuelle beløbsgrænser for hvornår et bilag kræver to personers godkendelse, dog må beløbsgrænsen aldrig være over 100.000 kr.
- Bilag under den individuelle fastsatte beløbsgrænsen, dog maksimalt 100.000 kr., effektueres til bogføring og betaling af en person, når bilaget er attesteret elektronisk.
- Den budgetansvarlige leder skal månedligt udfører ledelsestilsyn på følgende: Budgetopfølgning, Opfølgning på eventuelle handleplaner, Kontrol af antal lønnede medarbejdere (legalitetskontrol), Opfølgning på lønforbrug (art 1) - med fokus på væsentlige afvigelser, Stikprøver på fakturabetalinger under bagatelgrænsen, Stikprøver på betalinger med firmakort. Dokumentation for det udførte ledelsestilsyn sker ved, at der kvitteres i NemØkonomi.
- Alle kreditoroprettelser og ændringer logges i Prisme, og der foretages 100 % kontrol.
- Personaler, defineret som administratorer i Prisme, kontrolleres 100 % hvert kvartal.
- Intern Revision foretager eftersyn ved kommunens decentrale enheder.
- Der foretages kontrol af alle oprettelser af specifikkonti i NemKonto systemet.

Vi har undersøgt, om bilagsbehandlingen følger disse regler, og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens bilagsbehandling er velfungerende og dermed er tilrettelagt på en hensigtsmæssig og betryggende måde. Dette begrundes vi bl.a. med, at Intern Revision har etableret et tæt tilsyn med bilagsbehandlingen i de enkelte bogføringsenheder. Herigennem opsamler Intern revision løbende viden om kvaliteten i bilagsbehandlingen, som gør det muligt at reagere hurtigt, hvis enkelte bogføringsenheder er bagud med bilagsbehandlingen.

3.3 Beholdningseftersyn og gennemgang af udvalgte balanceposter

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn pr. 5. oktober 2017, som har omfattet kontrol af tilstedeværelsen af kommunens likvide aktiver, midlertidige anbringelser, fejlkonti og ventende remittering.

Endvidere har vi vurderet de generelle forretningsgange for afstemning af balancekonti.

Vi har ved revisionsbesøget fokuseret på at undersøge, om de enkelte afdelinger overholder regler for Økonomistyring og ledelsestilsyn for Slagelse kommune om løbende afstemning af balancekonti.

Afstemningsprocedurerne skal sikre, at balancens poster løbende bliver afstemt og udlignet, så der ikke opstår uafklarede mellemværender og differencer med borgere, virksomheder og myndigheder.

Center for Økonomi har i et underbilag til reglerne beskrevet kravene til afstemning af balancekonti, som bl.a. indeholder en beskrivelse af ansvarsfordelingen, tidsterminer og de indholdsmæssige krav til en afstemning. Center for Økonomi har også etableret et løbende tilsyn med, at afstemningsrutinerne bliver overholdt.

Vi har stikprøvevis efterprøvet, om de enkelte afdelinger er ajour med afstemningsarbejdet i forhold til fastlagte regler og tidsterminer.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens kassevirksomhed fungerer betryggende og følger de regler, som Byrådet har vedtaget. Under eftersynet fik vi bekræftet tilstedeværelsen af de kontante og likvide beholdninger.

Det er vores opfattelse, at der er etableret en betryggende forretningsgang for afstemning af balancens konti, som sikrer en løbende afstemning af balancens poster. Dette underbygges af vores stikprøver på udvalgte balanceposter. Dog har vi i forbindelse med vores gennemgang af udvalgte statusafstemninger kommet med anbefalinger til administrationen, bl.a. med hensyn til, at det sikres at bogføringerne foretages løbende samt i rette regnskabsår.

4 Revisionsmæssig gennemgang af it-sikkerheden

Revision af kommunens interne it-kontroller

Revisionen har omfattet revision af kommunens generelle it-kontroller og udvalgte applikationskontroller for de it-systemer, der har betydning for kommunens regnskabsføring og regnskabsaflæggelse.

Vi har tilrettelagt revisionen efter et rotationsprincip, således at ikke alle områder revideres i samme omfang hvert år. I 2017 har revisionen omfattet følgende områder:

- Procedurer og kontroller for anskaffelse, ændring og vedligeholdelse af kommunens centrale økonomistyringssystem Fujitsu Prisme.
- Adgangssikkerhed til økonomistyringssystem og lønsystem, herunder brugeradministration, brugerrettigheder, adgangskontrol og systemadministration.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder kommunens egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører

Revisionen har desuden omfattet krav i henhold til bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. i forhold til it-anvendelsen samt elementer af forvaltningsrevision inden for it-organisation, it-politikker og it-risikovurderinger. Endvidere har revisionen omfattet en opfølgning på konstaterede svagheder fra sidste år.

Vi har foretaget forespørgsler hos it-ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har udført revisionshandlinger i form af inspektioner, observationer og udførelse af kontroller, herunder gennemgang af modtagne dokumenter og materialer, efterprøvelse af interne it-kontroller og dokumentation herfor, samt test af de interne it-kontrollers funktionalitet, hvor dette er relevant.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen i alle væsentlige henseender har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen.

Vi har dog følgende anbefalinger som kan forbedre kommunens forretningsgange og interne kontroller på området:

1. Vi anbefaler, at kommunen udarbejder og implementerer en formel forretningsgangsbeskrivelse for ændringsstyring i Fujitsu Prisme. Forretningsgangsbeskrivelsen skal sikre en konsekvent håndtering af alle ændringer der foretages af systemadministratorer og systemleverandør i systemet, herunder risikovurdering og dokumentation af ændringerne.

2. Vi anbefaler, at kommunen i højere grad følger de tilrettelagte procedurer for brugeradministration i Fujitsu Prisme, og at den eksisterende procedure for SD Løn opdateres. Kommunen benytter et IDM-system til styring af brugeradministration, men integrationen til Fujitsu Prisme og SD Løn er ikke hensigtsmæssigt sat op. På baggrund heraf sker der oprettelser, ændringer og nedlæggelser af brugere udenom IDM-systemet.
3. Vi anbefaler, at kommunen implementerer den vedtagne forretningsgang, der skal sikre, at tilsynet med kommunens it-serviceleverandører omfattes af en årlig vurdering og stillingtagen til indholdet i revisorerklæringerne.

Vores konklusion er afgivet under forudsætning af, at de endnu ikke modtagne revisorerklæringer for de dele af kommunens it-anvendelse, som KMD A/S, Fujitsu A/S og Silkeborg Data A/S er ansvarlige for, er uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Vi har i forbindelse med it-revisionen overordnet gennemgået udvalgte områder inden for Software Asset Management, Cybersikkerhed og EU Persondataforordningen. Vi har for Software Asset Management og Cybersikkerhed konstateret en række forbedringspotentialer, som sammen med øvrige anbefalinger fra it-revisionen er forelagt kommunens administration.

5 Løn- og personaleområdet

5.1 Forretningsgange og sagsrevision

Vi har foretaget stikprøvevis lønrevision for perioden 1. januar 2017 til oktober 2017. Lønrevisionen har til formål at sikre, at procedurerne omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

Stikprøverne er primært udvalgt inden for følgende løntunge driftsområder:

- Folkeskolen m.m.
- Dagtilbud til børn og unge
- Tilbud til børn med særlige behov
- Tilbud til ældre og handicappede
- Tilbud til voksne med særlige behov
- Det administrative område

Vi har endvidere efterprøvet 6 lønsager vedrørende den administrative ledelse.

I lønsagerne har vi bl.a. påset,

- at der foreligger underskrevet ansættelsesbrev
- at lønindplaceringen, jf. ansættelsesbrevet, er i overensstemmelse med gældende overenskomst
- at der er overensstemmelse mellem ansættelsesbrevet og den udbetalte løn
- at der for udbetaling af særydelser foreligger dokumentation for den udbetalte ydelse
- at den udbetalte særydelse er udbetalt med korrekt beløbssats

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens etablerede forretningsgange vedrørende lønadministrationen er betryggende og fungerer hensigtsmæssigt. Vi har ikke fundet væsentlige fejl eller mangler i de gennemgåede stikprøver.

5.2 Vederlag m.v. til politikere

Vi har undersøgt om Byrådet har truffet beslutning om ændring af vederlæggelse af Byrådet i forbindelse med den nye bekendtgørelse nr. 1530 af 09.12.2016 om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af kommunale hverv.

Der er foretaget gennemgang af kommunens fastsættelse af vederlag. Vi har foretaget en stikprøvevis gennemgang af udbetaling af vederlag mv. til Byrådets medlemmer.

Vi har noteret os, at der udbetales befordringsgodtgørelse svarende til statens lave takst, jf. Byrådets beslutning den 5. oktober 2015.

Konklusion

De besluttede vederlag ses at kunne holdes inden for rammen på de 315 % af borgmestervederlaget i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

Vor gennemgang af udbetalt vederlag m.v. har vist, at udbetalingerne i al væsentlighed er foretaget i henhold til gældende regler og kommunens bestemmelser i øvrigt. Det er dog konstateret følgende:

- At flere medlemmer af Byrådet ikke er oprettet med korrekt indbetaling af ATP. Som politikere skal de oprettes med ukendt arbejdstid, hvorefter ATP beregnes på baggrund af standardlønsatser.

Administrationen har oplyst, at der er igangsat arbejde med henblik på at berigtige dette.

- At kommunen det sidste 1½ år ikke har iagttaget, om der er byrådsmedlemmer, der har været omfattet af 60 dages reglen, hvilket betyder, at der fejlagtigt kan være udbetalt skattefri befordringsgodtgørelse. Kommunen har oplyst, at der snarest bliver etableret en forretningsgang, som sikre at 60 dages reglen iagttages.

6 Juridisk-Kritisk revision og forvaltningsrevision, jf. standard for offentlig revision (SOR 6 og 7)

Den lovpligtige revision omfatter ifølge Styrelsesloven både finansiel revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Forvaltningsrevisionen og den juridisk kritiske revision er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision på udvalgte lovmæssige og væsentlige områder.

Følgende tema er valgt i 2017 - Kommunens kontraktstyring med eksterne (private) leverandører.

6.1 Generelt

Det er i de nye faglige standarder for forvaltningsrevision samt juridisk-kritisk revision fastlagt, at revisor over en 5-års periode skal gennemgå en række fast definerede emner som en del af den samlede revisionsproces. Kontraktstyring dækker over ét af disse faste emner i forhold til, at kontrakterne skal omfatte indkøb af varer eller tjenesteydelser, der indgår i det samlede årsregnskab med væsentlige udgiftsbeløb eller har væsentligt administrativ, samfundsmæssig eller politisk betydning for kommunen som helhed.

6.1.1 Formål

Fokus har i forvaltningsrevisionen været bredt på kontraktstyring i forhold til kommunens kontrakter med eksterne (private) leverandører. Der var ikke på forhånd fastsat forvaltningsområder, som forvaltningsrevisionen af kontraktstyring skal dække. Den juridisk-kritiske revision har i den forbindelse haft fokus på det retslige grundlag for gennemførelse af konkurrenceudsættelse, herunder om der er tilrettelagt et styringsgrundlag, der kan sikre og dokumentere, at kommunen har indgået kontrakter i overensstemmelse med gældende regler.

6.1.2 Revisionens omfang og udførelse

Vi har med udgangspunkt i udtræk for økonomisystemet og indkøbssystemet, udvalgt følgende forvaltningsområder og kontrakter til nærmere gennemgang:

- Leverandør Krontoft Hjemmepleje vedr. plejeydelser
- Leverandør RenoNorden vedr. renovationservice

Der er taget udgangspunkt i kommunens politik for indkøb og udbud og i det kontraktlige grundlag, herunder udbudsmateriale samt mødereferater, afregningsgrundlag mv.

Det er primært den daglige controlling, samt den løbende opfølgning og dialog med leverandøren inden for gældende regler, der har været genstand for forvaltningsrevisionen og den juridisk-kritiske revision.

6.1.3 Konklusion

Det er vores opfattelse, at Slagelse kommune generelt set har foretaget de fornødne foranstaltninger til at administrere kontrollen med eksterne (private) leverandører på en hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig måde.

Det er oplyst, at der er en kommende opnormering af Indkøbsafdelingen, hvilket efter vores opfattelse, vil styrke opgaveløsningen, der skal løftes i dette regi.

Det vurderes endvidere, at kommunen har tilrettelagt et styringsgrundlag, der generelt kan sikre og dokumentere, at kommunen har indgået kontrakter i overensstemmelse med gældende regler på indkøbs- og udbudsområdet. Vi anbefaler dog, at også mindre kontrakter omfattes af den samlede udbudsplan. På den måde kan det også være med til at skabe grundlag for hensigtsmæssig læring og vidensdeling til kommende udbud, selv af mindre kontrakter.

Vi anbefaler endvidere, at der arbejdes mere struktureret med compliance¹ - herunder compliance mål - hvor Indkøbsafdelingen indtager en vigtig rolle med at sikre et retvisende datagrundlag herfor. Det anbefales, at der prioriteres et generelt ledelsesfokus på tværs af organisationen ift. compliance samt ift. den tilhørende controlling på de decentrale områder. Det er vores opfattelse, at dette med fordel kan understøttes af den controlling, der i pt. foregår i samarbejdet mellem økonomiafdelingen og centrene.

Derudover anbefales det, at Slagelse Kommune får prioriteret og igangsat kontroller af, om de private leverandører på særligt udsatte områder, herunder bl.a. bygge- og anlægsområdet, lever op til de af kommunen opstillede arbejdsklausuler og sociale klausuler.

Afslutningsvist anbefales det, at der udarbejdes en beredskabsplan på hjemmeplejeområdet i relation til håndtering af eventuelle konkurser.

---

¹ Compliance: I hvor høj grad brugerne af en indkøbsaftale køber ind hos den leverandør, som aftalen er indgået med samt i hvor høj grad brugerne af en indkøbsaftale køber de varer, der er konkurrenceudsat på aftalen.

7 Revision af de sociale områder med statsrefusion

7.1 Generelt

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med den autoriserede kontoplan på hovedfunktionsniveau.

7.1.1 Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bekendtgørelse nr. 1617 af 15. december 2017 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder.

7.1.2 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager af væsentlig sagsbehandlingsmæssig, principiel og lokal karakter
- Sager efter revisors vurdering

Revisionen omfatter ikke en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger m.v. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser. Det er endvidere efterprøvet, om der ved sagsbehandlingen er taget hensyn til principielle afgørelser, der er truffet af decisionsmyndigheder og ankeinstanser inden for de forskellige områder.

Vi har endvidere efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i fornødent omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

7.2 Forretningsgange m.v.

7.2.1 Forretningsgange

I henhold til regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen på områder med statsrefusion og tilskud skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) inden for følgende personsagsområder er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis:

- Tilbud til udlændinge (herunder integrationsprogram og introduktionsforløb og ydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven)
- Personlige tillæg og helbredstillæg efter Lov om social pension
- Kontante ydelser (herunder Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Sygedagpenge, Enkeltydelser, SEL §§ 41, 42 og 100)
- Revalidering (herunder Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb, Ledighedsydelse og Fleksjob/flekslønstilskud)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder Indsatsen for forsikrede ledige)

Vi har foretaget test af kontroller for at efterprøve kommunens forretningsgange, kvalitetskontrol og andre interne kontroller.

Konklusion

Det er vores overordnede vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange m.v. på personsagsområderne, herunder, at det tilrettelagte ledelsestilsyn og de interne kontroller vedrørende kvaliteten i sagerne, generelt fungerer tilfredsstillende.

Dog anbefales det, at alle kvalitetskontroller foretages som besluttet, herunder at der udarbejdes konklusioner for hvert sagsområde hvorpå der er udført kontrol og at det samlede materiale arkiveres.

Med henblik på at undgå og opdage eventuelt svig, skal vi anbefale, at der tilrettelægges en kontrol af udbetalinger til alternative modtagere i de afdelinger, der anvender udbetalingsystemer med adgang til udbetaling til alternative modtagere.

7.3 Personsager

På baggrund af en vurdering af væsentlighed og risiko er der foretaget gennemgang af personsager.

Personsagsgennemgangen er foretaget som kombination af test af kontroller samt juridisk kritisk revision inden for følgende områder:

- Tilbud til udlændinge (herunder integrationsprogram og introduktionsforløb og ydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven)
- Personlige tillæg og helbredstillæg efter lov om social pension
- Kontante ydelser (herunder Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Sygedagpenge, Enkeltydelser, SEL §§ 41, 42 og 100)
- Revalidering (herunder Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb, Ledighedsydelse og Fleksjob/flekslønstilskud)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder indsatsen for forsikrede ledige)

Sammenfattende konklusion på personsagsgennemgang

På baggrund af den udførte revision, er det vores opfattelse, at personsagerne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler. Dog er der på følgende områder efter vores opfattelse behov for en opstramning af sagsadministrationen, idet der er konstateret fejl af generel karakter der primært er at henføre til den løbende sagsbehandling i forbindelse med opfølgning:

- Sygedagpenge
- Kontanthjælp
- Jobafklaring
- Ressourceforløb

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.2 om revisionsbemærkning om personsager på det sociale område.

De konstaterede fejl vedrører:

- Manglende rettidig opfølgning (Sygedagpenge, Kontanthjælp)
- Manglende tilstrækkelig journalføring i forbindelse med den udførte opfølgning (Sygedagpenge, Kontanthjælp)
- Manglende tydelig begrundelse for undladelse af personlig opfølgning (Sygedagpenge)
- Manglende tilbud til tiden (Kontanthjælp)
- Manglende behandling af sager i Rehabiliteringsteamet inden 4 uger (Jobafklaring)
- Lange tidsintervaller mellem individuel opfølgning herunder forsinket journalisering af afholdte samtaler (Jobafklaring og Ressourceforløb)
- Mangler i de udarbejdede indsatsplaner (Ressourceforløb)

Vi har derudover konstateret, at arbejdet med "Min plan" generelt set kan forbedres så planen anvendes som et dynamisk værktøj både i sager hvor der gives konkret tilbud, men også i sager hvor der iværksættes en indsats for at borger kan blive i stand til at deltage i tilbud på sigt. Det er oplyst, at der fremover ved ledelsestilsynet vil være øget fokus på arbejdet med "Min plan", herunder vurdere metoden for anvendelsen af min plan.

Arbejdsmarkedschefen oplyser, at det er hans vurdering, at de konstaterede fejl i overvejende grad kan henføres til følger af afskedigelserne i foråret og de efterfølgende organisationsændringer. I forbindelse med tilrettelæggelsen af nye arbejdsgange mv. påser jobcentret, at der foretages de nødvendige tilpasninger.

De administrative arbejdsgange og procedure vil blive gennemgået og ændret ved behov, samtidigt med at det er oplyst, at der løbende arbejdes på datadisciplin og vigtigheden i at få alt registreret og dokumenteret efter afholdelse af samtaler. Der er planlagt undervisningsdage hvor medarbejderne opdateres i lovgivning og datadisciplin.

Derudover er der konstateret en fejl, der efter vores vurdering er af enkeltstående karakter, der kan henføres til:

- Udbetaling af ydelse uden forudgående tilstrækkeligt grundlag (Kontanthjælp)
- Afgivelse af forkert tilbud til jobparat borger (Kontanthjælp). Fejlen er ved at blive undersøgt

Detaljeret opgørelse af fejl på personsagsniveau:

I bilag til den afsluttende beretning vil fremgå en mere detaljeret redegørelse for resultatet af den udførte personsagsgennemgang, samt de tværministerielle oversigter.

Fleksløntilskud:

I forbindelse med revisionsbesøget har vi af Center for Børn og Familie fået oplyst, at man er i gang med at gennemgå alle sager om fleksløntilskud, idet der er konstateret generelle fejl som følge af tvivl om fortolkning af reglerne for beregning af tilskuddet.

Der er tale om borgere der dels har fået for meget udbetalt, og dels har fået for lidt udbetalt. Borgere, som i god tro har fået for meget udbetalt gennem årene, friholdes for tilbagebetalingskrav, men partshøres og får nedsat ydelsen efter korrekt beregning fremadrettet. Borgere, som har fået for lidt i tilskud, får tilskuddet udbetalt.

Alle beregninger vedr. 2013 og 2014 er foretaget. Gennemgangen af sager for årene 2015 - 2017 forventes færdig primo 2018.

Fremover fra 4. kvartal udtages 10 sager til kontrol på området.

Konklusion:

Vi foretager opfølgning på de foretagne genberegninger herunder refusionsberigtigelser. Der følges op på sags gennemgangen for perioden 2013 - 2016 ved den afsluttende revision.

På følgende områder har vi alene fundet få eller ingen fejl:

- Uddannelseshjælp
- Revalidering

8 NYE REGLER I EU-PERSONDATAFORORDNINGEN

Fra den 25. maj 2018 bortfalder den danske persondatalov, og de nye regler i EU-persondataforordningen skal anvendes ved behandlingen af personoplysninger.

EU-persondataforordningen stiller krav til den dataansvarlige om, at registrering og behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med udtrykkeligt angivne og legitime formål, at behandlingen skal være rimelig og gennemsigtig i forhold til den registrerede, og at både den dataansvarlige og databehandleren er underlagt dokumentationskrav i forhold til opfyldelse af forordningen.

Det kan være forbundet med sanktioner og herunder bødestraf, såvel for virksomheder som offentlige myndigheder, ikke at overholde forordningen.

Vi har modtaget en redegørelse for hvordan kommunen forventer at få implementeret de nye regler.

Vi anbefaler, at ledelsen sikrer, at der tilføres tilstrækkelige ressourcer til opgaven for at sikre rettidig efterlevelse af forordningen på alle væsentlige punkter.

Roskilde, den 10. april 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Per Lund
Statsautoriseret revisor

Verni Jensen
Registreret revisor